

a la presentació fou la de mostrar per primera i probablement última vegada el que col·loquialment denominaren «entranyes», és a dir, la part de la base de dades a la qual només poden accedir els qui l'estan creant. Els assistents pogueren veure de manera molt gràfica com es realitza el procés d'introducció d'un document a la base de dades i quina informació l'acompanya. Aquesta demostració recolzava la insistència mostrada anteriorment per Ana Gómez Rabal en la complexitat del procés i en la necessitat d'una formació filològica per part de les persones encarregades d'introduir documents al CODOLCAT. Tot plegat quedà perfectament reflectit en la mostra inèdita de les «entranyes» de la base de dades.

Present a la taula i amagat rere una pantalla d'ordinador, restava Pere Farró Sales, el qual s'ha encarregat d'idear i de crear l'aplicació web. Malgrat la seva voluntat de passar inadvertit, no pogué marxar de la sala sense el merescut agraïment que va dedicar-li Pere J. Quetglas just abans de donar per finalitzada la jornada.

Els aplaudiments d'un auditori farcit d'assistents ressonaren fortament a la sala d'actes de la Delegació del CSIC, una esplèndida manera de finalitzar la presentació del CODOLCAT i de recompensar els esforços d'un orgullós equip de treball que no podia amagar la seva merescuda satisfacció.

El moment més emotiu de la jornada el protagonitzà Ana Gómez Rabal, la qual dedicà el CODOLCAT a Teresa Gràcia Sahuquillo, cap de redacció del *Glossarium* ja jubilada i persona molt estimada per tots els membres del grup. La presentació féu possible ajuntar en una mateixa sala diverses generacions de col·laboradors del projecte i va demostrar que l'esperit del *Glossarium* segueix viu i amb ganes d'acció. Des d'aquí desitgem un futur pròsper per al CODOLCAT i esperem poder parlar-ne durant molts anys.

Marta PUNSOLA MUNÁRRIZ

El Doctor Antoni Maria Badia i Margarit rep la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya (25 de març de 2012). — El dia 25 de març de 2012 el govern de Catalunya atorgà la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya al doctor Antoni Maria Badia i Margarit per honorar —com diu literalment l'opuscle que es va distribuir— «un dels nostres lingüistes de referència, autor d'una àmplia obra de recerca que ha contribuït a la projecció del país en prestigiosos àmbits acadèmics internacionals». L'acte de lliurament va tenir lloc al Palau de la Generalitat el 4 de maig.

Antoni Maria Badia i Margarit (1920), doctor en Filologia Romànica, catedràtic de la Universitat de Barcelona des del 1948, doctor Honoris causa per moltes universitats, membre de l'Institut d'Estudis Catalans des de 1968, membre de l'Acadèmia de Bones Lletres, membre corresponent de la Real Academia Española, president d'honor de la Société de Linguistique Romane des del 1989, Creu de Sant Jordi, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca, és sens dubte un dels lingüistes catalans més eminents del país per la seva important producció científica, el seu reconeixement internacional i la seva projecció social.

El doctor Badia és un home de ciència en el sentit més ampli de l'expressió. En aquest sentit ha estat un científic reconegut internacionalment, un innovador i un divulgador de la ciència.

En tant que científic ha contribuït a l'avenç del coneixement a través de les nombroses recerques que ha dut a terme, ha investigat en una àmplia gamma d'aspectes de la lingüística general, de la lingüística catalana i de la lingüística comparada. La seva profunda formació com a romanista li ha permès de tractar el català en el conjunt de les llengües romàniques, tant diacrònicament com sincrònicament. La inquietud per noves línies d'investigació l'ha portat a conrear àmbits de treball nous, amb noves metodologies i tècniques innovadores. Ha treballat en gramàtica històrica, història de la llengua, fonètica, fonologia, morfologia, lèxic, sintaxi, dialectologia, geolingüística, ono-

màstica i sociolingüística. Va publicar la *Gramàtica Històrica Catalana* (1951), traduïda al català el 1981 i dues gramàtiques de la llengua catalana (1962 i 1994). Va concebre el projecte *Atles lingüístic del domini català*. Ha fet edició crítica de textos catalans medievals. Ha estat reconegut internacionalment per les seves aportacions a la lingüística comparada de les llengües romàniques.

El seu esperit científicament inquiet, atent a l'evolució de la lingüística i als nous àmbits de saber, l'han fet un innovador que ha obert a la societat científica catalana noves vies d'investigació tot just encetades en els països en què s'havien concebut. A Badia devem la introducció de la sociolingüística a l'àmbit catalanoparlant i l'aplicació de la gramàtica estructural a la llengua catalana, i l'aplicació al català d'algunes tècniques de fonètica experimental. El país s'ha beneficiat així de la seva capacitat d'absorció de nous corrents científics i de la seva aplicació al català. Badia ha sabut transmetre aquest esperit inquiet a molts de nosaltres que som els seus deixebles encara que hàgim pogut prendre camins científics diferents.

Però al costat de la tasca científica, el Dr. Badia ha tingut a més la voluntat i la capacitat de posar el coneixement sobre la llengua i la cultura catalanes a l'abast del gran públic, amb una finalitat precisa: fer conèixer a la societat catalana els pilars de la seva identitat lingüística i cultural. Obres com *Llengua i cultura als Països Catalans* (1964) o *La formació de la llengua catalana* (1981) han figurat entre els llibres més llegits per generacions d'estudiants al llarg de més de quaranta anys i encara avui continuen a les llibreries.

La consciència social del Dr. Badia l'ha dut a acceptar responsabilitats que, en alguns casos, l'han allunyat durant un temps de la seva dedicació científica. Badia va ser rector de la Universitat de Barcelona entre els anys 1978 i 1986, va ser el primer Rector elegit democràticament en la nova etapa constitucional. Al front del Rectorat va prendre decisions importants en favor de l'autonomia universitària i va haver d'enfrontar-se amb fermesa més d'una vegada a les interferències del govern central. L'obra *Llabor de futur: vuit anys al Rectorat de la Universitat de Barcelona* (1989) explica molt bé la duresa d'aquell període, però alhora la satisfacció que produïa comptar novament amb una Universitat que pretenia ser la continuació d'aquella Universitat Autònoma estroncada el 1936.

Tot i definir-se a si mateix com una persona bàsicament dedicada a la recerca i la docència, el Dr. Badia ha tingut nombroses responsabilitats acadèmiques que no ha defugit per responsabilitat: va ser el primer director del Departament de llengua catalana de la Universitat de Barcelona, president de la Societat de Philologie Romane (1968-1971), president de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (1973-1976), primer president del Grup Català de sociolingüística, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans entre 1989 i 1995.

Tot això i molt més va ser exposat de manera excel·lent per Joan Martí en l'acte de lliurament de la Medalla d'Or el dia 4 de maig al Palau de la Generalitat. Martí va destacar, a més del que ja hem dit, la importància del Dr. Badia com a gramàtic, parcel·la poc reconeguda per la comunitat acadèmica. Badia ha estat després de Fabra l'únic autor de dues gramàtiques de nivell universitari, la primera publicada el 1962, de caràcter descriptiu en la línia de la gramàtica de Fabra (1956); la segona (1994), molt més complexa, combina molt clarament diversos nivells de concepció dels fets gramaticals com reflecteix el seu títol: *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*.

El Dr. Badia, després de la seva jubilació a la Universitat de Barcelona, ha continuat treballant amb el mateix rigor i entusiasme amb què ho ha fet sempre i s'ha posat encara amb més explicitud al servei del país com a ciutadà compromès amb la catalanitat i la democràcia. Encara avui, amb més de noranta anys, el Dr. Badia treballa amb il·lusió en el llibre *De Romania amica*, en el qual descriu la seva relació personal i científica amb els romanistes de tot l'àmbit internacional, que ell va conèixer tan a fons.

Davant d'una vida dedicada tan intensament a la ciència, tan compromesa socialment a favor

de la cultura catalana, la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya ha reconegut amb el guardó més alt aquest *homenot* de cap a peus, la persona que mereix de ple dret la mateixa frase que, reproduint Joan Martí, va adreçar Ventura Gassol a Pompeu Fabra amb motiu del lliurament de la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona: «No és solament la ciutat que ha d'agrair la vostra obra i honorar el vostre nom. És Catalunya, que us deu una glorificació de caràcter nacional. Sapigheu [...] que el Govern de la Generalitat no espera sinó l'ocasió de dir ben alt el servei altíssim que heu fet a la llengua i al retrobament de Catalunya.»

Teresa CABRÉ
Institut d'Estudis Catalans

Literatura, ensenyament i recursos digitals. VIIa Jornada sobre Literatura i Ensenyament (13 i 14 d'abril de 2012). — Des de l'any 2005, i amb la sola interrupció de l'any 2011, la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida ha celebrat ja set jornades centrades en diferents aspectes de la relació entre Literatura i Ensenyament. El tema triat com a eix central de la Jornada d'enguany va ser el del paper dels recursos digitals en l'ensenyament de la literatura.

El primer bloc de sessions de la Jornada (dia 13 d'abril) pretenia donar a conèixer aquests recursos, des del doble punt de vista teòric i pràctic. Així, per cobrir el vessant teòric, les dues primeres intervencions, de Teresa Fèrriz Roure (UOC) i Anna Pujol (XTEC), sota el títol comú d'«Aprendre i ensenyar literatura a les aules de secundària i batxillerat: metodologies, projectes, recursos i eines 2.0», van posar sobre la taula algunes reflexions teòriques sobre el fet d'utilitzar les TIC a l'aula i van oferir un panorama prou complet de les eines de la xarxa a què pot acudir al docent de la literatura. I, pel que fa al vessant pràctic, aquestes ponències d'aproximació de tall més teòric a les eines digitals van anar seguides d'una taula rodona en què professors amb una llarga trajectòria en la pràctica i l'aplicació d'aquests recursos a l'aula (Francesc Alamon, de l'INS Manuel Montsuar, de Lleida; Josep Miquel Arroyo, del Centre de Formació Permanent d'Osona Sud, de Centelles; i Lluís Rius, de l'INS Pla de l'Estany, de Banyoles, moderats per Ignasi Parra, de l'ICE de la UdL) van exposar les seves experiències i van debatre sobre la seva viabilitat i sobre els resultats obtinguts, sempre des d'un punt de vista eminentment pràctic.

La segona part de la Jornada (dia 14 d'abril) es va centrar en la presentació de dos projectes de la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, amb especial atenció a allò que pot ser utilitzat en l'ensenyament i l'aprenentatge de la literatura catalana. Així, els professors Jordi Malé i Joan Ramon Veny, de la Càtedra, van presentar «El Corpus Literari Digital com a eina de suport a l'explicació de la literatura» i, tot seguit, els professors Josep Camps (de la UOC i membre també de la Càtedra) i el mateix Veny, van presentar «L'Espai Màrius Torres com a eina d'aprenentatge i d'estudi de la literatura».

Després d'aquestes presentacions, els professors Salvador Escudé (de l'INS Màrius Torres) i Margarida Prats (de la UB) van presentar la *Ruta virtual Màrius Torres* al web dels Espais Literaris de Ponent, dins el projecte Espais Màrius Torres de la Càtedra.

Finalment, la VII Jornada es va tancar amb una sessió de treball de l'equip de col·laboradors de l'Espai Màrius Torres, amb una valoració i anàlisi de la feina feta i unes propostes de feines per al futur.

Joan R. VENY-MESQUIDA
Càtedra Màrius Torres
Universitat de Lleida